

Conclusies en aanbevelingen onderzoek jeugdwerk

13-5-2015

1. Aanleiding

Per 1 januari 2014 is er een jeugdouderling benoemd. Reden hiertoe was de pastorale zorg te verbeteren en de vragen die er leven in het jeugdwerk (o.a. n.a.v. gesprekken met de jeugdraad) te sturen.

2. Onderzoek

In de kerkenraadsvergadering van 2 juli 2014 (notitie in vergadering) zijn de volgende wensen c.q. onderzoeksvragen gesteld:

A. Organisatie

We verlangen ernaar dat jongeren (0-ca.25jr) niet ongemerkt kunnen afhaken. Het gaat ons aan het hart dat er jongeren stilletjes aan verdwijnen uit de kerk. Via de achterdeur. We verlangen naar een jeugdwerk dat jongeren meer in beeld houdt en meer vasthoudt.

B. Jongeren in ontwikkeling

Jongeren zijn in ontwikkeling. Die ontwikkeling gaat gepaard met toename van kennis, ervaringen, begrip en vaardigheden. Zij groeien door nieuwe uitdagingen en nieuwe vragen aan te gaan. We verlangen ernaar dat jongeren kunnen groeien doordat hun vragen serieus genomen worden. We verlangen naar een jeugdwerk dat vanwege didactische redenen meer aansluit bij de werkelijke (geloofs)vragen van jongeren.

C. Gemeente zijn

We verlangen ernaar dat de gemeente groeit in bewustwording van de betekenis van het jeugdwerk voor jongeren en van de betekenis van jongeren voor de gemeente. We verlangen naar een gemeente waarin jong en oud meer met elkaar optrekken om samen en van elkaar te leren en toe te groeien naar de Heere Jezus Christus (Ef. 4).

3. Proces

Onder begeleiding van Rick van Elk van de HGJB is een analytisch onderzoek gestart. Hierin zijn de volgende stappen genomen:

- a. Gesprek jeugdraad
- b. Gesprek jeugdwerkleiders
- c. Gesprekken met jongeren
- d. Gesprekken met ouders
- e. Gesprekken met ouderen
- f. Bezoeken van de zondagsschool
- g. Bezoeken van het clubwerk
- h. Bezoek van de JV

4. Begripsbepaling

Definitie jeugdwerk en jeugdpastoraat: Al het werk wat er met kinderen en jongeren tussen de 4 tot 23 jaar wordt gedaan.

5. Conclusies

In paragraaf 3 is beschreven welke geledingen van de gemeente benaderd zijn om gegevens boven tafel te krijgen. De onderstaande conclusies zijn gebaseerd op de gegevens in de bijlages.

Te weten:

- resultaten jeugdwerkleiders enquête
- de jeugd bevraagd en geobserveerd
- interviews gemeenteleden door cie.

Per aandachtsgebied zijn er uit de gesprekken en observaties die zijn uitgevoerd de volgende conclusies getrokken.

A. Organisatie

Conclusie 1: Er is een versnippering van de coördinatie van het jeugdwerk. De zondagschool, het clubwerk en de catechisaties worden los van elkaar aangestuurd, terwijl het grotendeels om dezelfde doelgroep gaat. Op die manier is het erg moeilijk om jongeren pastoraal in beeld te houden. Wie is er immers verantwoordelijk voor die pastorale zorg? De zondagschool of de club? De catechese of de club?

Conclusie 2: De zondagschool wordt door een deel van de doelgroep niet bezocht. Veel ouders geven als reden aan dat het tijdstip waarop de zondagschool gehouden wordt een probleem is. In een drukke week wordt voor hen de zondag ook als een drukke dag beleefd.

B. Jongeren in ontwikkeling

Conclusie 3: De JV wordt positief gewaardeerd en is een sterk model. Bijbelstudie en spel, contact met verschillende andere gemeenteleden, jongeren zijn zelf (om beurten) actief, er is ruimte voor het geloofsgesprek.

Conclusie 4: De toewijding en het enthousiasme van de leidinggevenden is erg hoog. Reden tot dankbaarheid. Over het algemeen functioneren de teams van leidinggevenden goed. De didactische vaardigheden zijn op zich voldoende, maar kunnen met kleine inzet verder ontwikkeld worden, wat zich uitbetaald in de kwaliteit van het geloofsonderwijs.

Conclusie 5: Ouders zijn overwegend somber/negatief over de eredienst ten aanzien van de jeugd. Jongeren en kinderen worden te weinig aangesproken, kinderen nauwelijks betrokken; er wordt te weinig rekening met hen gehouden. Enkele predikanten slagen daar beter in.

- Conclusie 6: Catechese wordt veelal getypeerd als 'dat hoort erbij' en afhankelijk van de catecheet is men meer of minder enthousiast.
Passieve leervormen worden slecht ontvangen, actieve veel positiever.
- Conclusie 7: Veel zaken in het kerkelijk leven gelden als vanzelfsprekend en worden daarom te weinig besproken. Jeugd heeft het nodig om de betekenis van die zaken te leren en om te begrijpen waarom de dingen gebeuren zoals ze gebeuren.
- Conclusie 8: Club wordt overwegend positief gewaardeerd: vrienden, leeftijdsgenoten, leuke programma's. Enkelen haken moeilijker aan, doorgaans vanwege sociale oorzaken.

C. Gemeente zijn

- Conclusie 9: Binnen clubs en verenigingen (gemeentebreed) zijn er goede onderlinge banden, maar daartussen veel minder of niet. Er is gebrek aan contacten tussen diverse generaties. Betrokkenheid van volwassenen bij het kinderwerk wordt erg gemist door de jeugdleiders.
- Conclusie 10: De gemeente is behoudend van karakter. Daarmee wordt bedoeld dat gekoesterd wordt wat de vorige generaties hebben overgeleverd; het bestaande moet in stand gehouden worden.
Het risico is dat vervolgens de meeste energie daar naartoe gaat én dat er te weinig gerichtheid is op de roeping van de kerk voor vandaag, voor het Oude-Tonge van vandaag.

6. Aanbevelingen

- Aanbeveling 1: Om jongeren niet tussentijds uit het oog te verliezen is, is een gezamenlijk overleg nodig, waarin frequent besproken wordt of en hoe de jeugd betrokken is en waar nodig de koers wordt aangepast. Ons advies is om al het jeugdwerk onder één paraplu te brengen.¹
- Aanbeveling 2: Functie en onderlinge aanvulling van de zondagsschool en de kinderclubs nader bekijken, om te bepalen of het bereik van beiden vergroot zou kunnen worden.
- Aanbeveling 3a: Kinderen, tieners en jongeren actief inschakelen. Naarmate je kinderen meer eigenaar maakt van het kerkenwerk door ze een functie (verantwoordelijkheid) te geven, vergroot dat doorgaans hun betrokkenheid. Zij leren dat hun bijdrage ertoe

¹ Concreet: de kerkorde biedt de ruimte aan kerkenraden om een orgaan van bijstand in het leven te roepen, dat het werk op een deelterrein uit handen van de kerkenraad neemt. De kerkenraad stuurt vervolgens op hoofdlijnen. Voor het jeugdwerk wordt doorgaans een jeugdraad ingesteld, waarin de jeugdambtsdrager(s), vertegenwoordigers van de verschillende jeugdactiviteiten en de predikant gezamenlijk zitting hebben.

doet en dat de kerk ook van hen is. Dat is belangrijk vanwege de sterk individualistische en consumerende cultuur. Tegelijk vraagt het inschakelen van kinderen en tieners, dat zij ook ruimte krijgen om dingen te proberen en daarin begeleid worden. Het vraagt ook om ruimte voor hun eigen inbreng. Op die manier vergroot je de mogelijkheden om het kerkenwerk aan te laten sluiten bij hun leervragen met betrekking tot geloof en geloofsleven.

Aanbeveling 3b: Contact met meer verschillende volwassen gemeenteleden organiseren vanuit het jeugdwerk.

Aanbeveling 4: Investeer in de didactische vaardigheden van de leidinggevenden.

Aanbeveling 5: Aandacht voor kinderen en jongeren tijdens de eredienst vergroten.

Aanbeveling 6: Met de catecheet het gesprek voeren over de vorm waarin catechese gegeven wordt en komen tot het gebruik van meer activerende vormen. Voor het doordenken hiervan is ondersteuning nodig.

Aanbeveling 7: Stimuleer het gesprek over wat en Wie ons beweegt tussen de verschillende generaties in de kerk. Zie ook aanbeveling 9.

Aanbeveling 8: Investeren in vriendschappen en groepsvorming binnen leeftijdsgroepen, óók al in de kinderleeftijd.

Aanbeveling 9: Samenhang tussen de diverse verenigingen (gemeentebreed) is juist belangrijk binnen onze gemeente.
Investeren in relaties tussen diverse groepen en generaties.

Aanbeveling 10: Laat de gemeente groeien in een proactieve houding ten aanzien van de vragen waar de kerk vandaag mee te maken heeft. Zoek naar de wil van de Heere God met het dorp. Stel elkaar de vraag hoe de diverse groepen en leeftijden uit het dorp te bereiken en bedienen zijn met het Evangelie.

6. Vraagstelling aan de kerkenraad

De vragen aan de kerkenraad zijn:

- A. Herkent u zich in de conclusies?
- B. Herkent u zich in de aanbevelingen?
- C. Welke prioriteiten wilt u stellen (top 3)?

7. Vervolg

Als jeugdraad hebben we al veel gesprekken gevoerd en nagedacht over de conclusies en aanbevelingen. De andere gemeenteleden hebben dit proces niet zo doorgemaakt. We zullen hen daarom bij moeten praten en mede eigenaar zien te gaan maken.

We stellen het volgende proces voor. Na vaststelling in de kerkenraad:

- a. Kwartaal 3/4 is er een gemeenteavond om bevindingen te delen.
- b. Concrete uitwerking (plan) van de aanbevelingen.
- c. Dit plan voorleggen aan de kerkenraad.
- d. De gemeente informeren.
- e. Eind 2016 wordt dit onderzoek geëvalueerd.